

E L Ő T E R J E S Z T É S	
Előterjesztő:	
	Dr. Papp László polgármester
Tárgy:	
	Bírósági ülnökök megválasztása
Iktatószám:	
	SZER-/2019
Ügyintéző:	
	Szabóné dr. Ungvári Andrea
Feladatot jelent:	
	Dr. Papp László polgármester Dr. Németh Ilona a Szervezési Osztály vezetője részére
Véleményező bizottságok:	
	Községülés Ügyrendi Bizottság
Törvényességi véleményezés ideje:	2019.04.11
Törvényességi ellenőrzést végezte:	Dr. Havasi Bianka

Mellékletek:	
	Az előterjesztés melléklete
	A határozati javaslat 1. melléklete
	A határozati javaslat 2. melléklete
	A határozati javaslat 3. melléklete

Tisztelt Közgyűlés!

Magyarország Alaptörvénye rögzíti a bírósági ülnökök igazságszolgáltatásban való részvételének alapelvét, így lehetőséget ad arra, hogy törvény által meghatározott ügyekben és módon a hivatásos bírák mellett laikus bírák is részt vegyenek az ítélezésben. Az Alaptörvény indokolása szerint a bírósági ülnökrendszer fenntartásának indoka a jogi megfontolásokon túli mérlegelési szempontok becsatornázásának biztosítása az ítélezésben.

Az igazságszolgáltatás független működésének biztosításaképp a hivatásos bírák mellett a bírósági ülnökök is függetlenek, a jogszabályok alapján meggyőződésüknek megfelelően döntenek, az ítélezési tevékenységükkel összefüggésben nem befolyásolhatók és nem utasíthatók. A bírósági ülnökök megbízatásukat az irányadó törvények rendelkezései alapján választással nyerik el.

Magyarország köztársasági elnöke a 95/2019. (III. 5.) KE határozatával a bírósági ülnökök választását 2019. március 7. és 2019. április 30. napja közé eső időtartamra tűzte ki. A Közgyűlés feladata, hogy ezen időintervallumon belül megválassza a Debreceni Járásbíróság, a Debreceni Törvényszék, valamint a Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság meghatározott számú ülnökét. Az Országos Bírósági Hivatal elnökének a megválasztandó ülnökök számát megállapító 20.SZ/2019. (II. 21.) OBHE határozata alapján a Közgyűlésnek

- a Debreceni Járásbíróságra a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 680. § (5) bekezdésének megfelelő, a fiatalkorúak büntetőügyeiben eljáró 8 ülnök,
- a Debreceni Törvényszékre a Be. 680. § (5) bekezdésének megfelelő, a fiatalkorúak büntetőügyeiben eljáró 6 ülnök,
- a Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságra 7 ülnök

megválasztásáról kell döntenie.

Az ülnökjelöltek listáját az előterjesztés melléklete tartalmazza. Bár megfelelő számú jelentkező van, több ülnökjelölt nem felel meg a Be. 680. § (5) bekezdésében foglalt feltételeknek, így a fentiekben meghatározott számú ülnök nem választható meg. A bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény (a továbbiakban: Bjt.) 217. §-a értelmében ilyen esetben lehetőség van arra, hogy az OBH elnökének kezdeményezésére a köztársasági elnök soron kívüli ülnökválasztást írjon ki.

A Közgyűlés döntését megelőző jelölési folyamat és a választási eljárás szabályait a Bjt. tartalmazza.

I. A jelölés folyamata

A bírósági ülnököket a bíróság illetékességi területén lakóhellyel rendelkező nagykorú magyar állampolgárok, a bíróság illetékességi területén működő helyi önkormányzatok és az egyesületek – kivéve a pártokat – jelölik.

A fiatalkorúak büntetőügyeiben eljáró bíróság

a) pedagógus ülnökeket a bíróság illetékességi területén működő alapfokú és középfokú nevelési-oktatási intézmények tantestületei,

b) nem pedagógus ülnökeket az egyesületek - kivéve a pártokat -, a foglalkozásuk szerinti érdekképviselői szervek, valamint őket a Be. 680. § (5) bekezdés c) pontja szerinti munkakörben foglalkoztató, vagy korábban foglalkoztató szervezetek jelölik.

A Be. 680. § (5) bekezdés c) pontja alapján a fiatalkorú elleni büntetőeljárásban ülnökként kizárólag a család-, gyermek- és ifjúságvédelmi szolgáltatás, gyámügyi igazgatás keretében az ellátottak gyógyítását, ápolását, foglalkoztatását, fejlesztését, ellátását, nevelését, gondozását vagy szociális segítségét, a gyermek sorsának rendezését közvetlenül szolgáló, egyetemi vagy főiskolai végzettséghez kötött munkakörben dolgozó vagy korábban dolgozó személy vehet részt.

A közigazgatási és munkaügyi bíróság ülnökeit elsősorban a munkavállalók és munkaadók érdek-képviselői szervei jelölik.

II. A jelölési eljárás előkészítése és lebonyolítása érdekében elvégzett feladatok

A bírósági ülnökök jelölésére jogosult személyek és szervezetek megfelelő tájékoztatása érdekében a 2019. évi bírósági ülnökválasztásról hirdetmény 2019. március 13-án került kifüggesztésre a polgármesteri hivatal hirdetőtábláin, továbbá ezzel egyidejűleg a szükséges nyilatkozatok kitöltési útmutatóval együtt közzétételre kerültek a www.debrecen.hu internetes portálon. A bírósági ülnökök jogairól és kötelezettségeiről szóló tájékoztató szintén közzétételre került az internetes portálon. Az ülnökjelöltek fenti módon meghirdetett jelölésére 24 nap állt rendelkezésre.

III. Az ülnökválasztás szabályai

A járásbíróság ülnökeit a bíróság székhelye szerint illetékes helyi önkormányzat, illetve a települési nemzeti önkormányzatok képviselő-testülete, a törvényszék, valamint a közigazgatási és munkaügyi bíróság ülnökeit a megyei (fővárosi), illetve megyei jogú városi képviselő-testület és a területi nemzeti önkormányzatok képviselő-testületei választják meg.

Bírósági ülnöknek az a 30. évét betöltött magyar állampolgár választható meg, aki nem áll a cselekvőképességet érintő gondnokság vagy támogatott döntéshozatal hatálya alatt, továbbá büntetlen előéletű és nem áll közügyektől eltiltás hatálya alatt sem. Az ülnök nem lehet tagja pártnak, és politikai tevékenységet nem folytathat. Egy jelölt kizárólag egy bírósághoz választható meg ülnökké. Az ülnök megbízatása megszűnik a 70. év betöltésével.

(A bírósági ülnökjelöltek megválasztására irányuló szabályokat a Bjt. 215. § (1) bekezdése, 212. § (1), (3) bekezdései, 214. § (5) bekezdése, valamint 220. § (1) bekezdés d) pontja tartalmazza.)

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 42. § 10. pontja értelmében a képviselő-testület hatásköréből nem ruházható át a bíróságok ülnökeinek megválasztása. A Mötv. 50. §-a alapján a törvény által a képviselő-testület hatáskörébe utalt választáshoz minősített többség szükséges.

A Mötv. 46. § (2) bekezdés b) pontjában foglalt feltétel fennállásának hiányára tekintettel, azaz a választás zárt ülésen való tárgyalására irányuló érintetti kérelem hiányában a képviselő-testület a határozati javaslatról nyilvános ülésen dönt.

IV. Az ülnöki tisztség betöltésének általános szabályai és a megbízatás időtartama

A bírósági ülnökök megbízatása 4 évre szól. Így a 2015. évben lefolytatott ülnökválasztási eljárás eredményeképpen megválasztott bírósági ülnökök megbízatása 2019-ben megszűnik, azaz az új ülnökválasztástól számított 30 nap elteltével jár le.

A munkaviszonyban, kormányzati szolgálati, állami szolgálati, közszolgálati vagy közalkalmazotti jogviszonyban, rendvédelmi igazgatási szolgálati jogviszonyban, honvédelmi alkalmazotti jogviszonyban, a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló törvény szerinti rendvédelmi feladatokat ellátó szerveknél és a Magyar Honvédségnél szolgálati viszonyban, vagy foglalkoztatásra irányuló más jogviszonyban (szövetkezetenél munkaviszony jellegű jogviszonyban stb.) álló ülnököt ülnöki működésének időtartamára a távolléti díja illeti meg.

A fentiekben meghatározott jogviszonyokban nem álló, vagy az ülnöki működése idejére munkabérben (díjazásban) nem részesülő ülnököt tiszteletdíj illeti meg. A tiszteletdíj mértéke az ülnök működésének minden napjára a bírói illetményalap egy munkanapra eső összegének a 25 százaléka.

V. A választást követően elvégzendő feladatok

Az Országos Bírósági Hivatal elnöke kérésének megfelelően a megválasztott ülnökök névjegyzékét és a jelöltek elfogadó nyilatkozatait a polgármester a választást követően haladéktalanul átadja a bíróság elnökének. Az ülnökök megbízólevelét a polgármester állítja ki, a megbízólevél nyomtatványt az önkormányzat számára az Országos Bírósági Hivatal közvetlenül küldi meg. Az ülnökök eskütételének megszervezéséről az illetékes bíróság elnöke gondoskodik.

A fentiek alapján kérem a Tisztelt Közgyűlést, hogy az előterjesztést megtárgyalni és a határozati javaslatot elfogadni szíveskedjen.

Határozati javaslat

A Közgyűlés

a polgármester előterjesztésére a 2011. évi CLXII. törvény 215. § (1) bekezdése alapján

1./ megválasztja bírósági ülnöknek 4 év időtartamra

a) a Debreceni Járásbíróságra az 1. mellékletben,

b) a Debreceni Törvényszékre a 2. mellékletben,

c) a Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságra a 3. mellékletben
megjelölt személyeket.

2./ Felkéri a Szervezési Osztály vezetőjét, hogy értesítse az érintetteket az 1. pontban foglalt döntésekről, a megbízóleveleket készítse elő, továbbá a személyes adatok kezelése céljának megszűnésére tekintettel postai szolgáltató útján juttassa vissza a Közgyűlés számára benyújtott hatósági erkölcsi bizonyítványokat a megválasztásra nem került ülnökjelöltek részére.

Határidő: azonnal

Felelős: a Szervezési Osztály vezetője

3./ Felkéri a polgármestert, hogy a megbízóleveleket írja alá, továbbá a megválasztott ülnökök névjegyzékét és elfogadó nyilatkozataikat adja át az érintett bíróságok elnökei számára.

Határidő: azonnal

Felelős: a polgármester

A határozati javaslat elfogadásához minősített többség szükséges!

Debrecen, 2019. április 5.

Dr. Papp László
polgármester